

satsen endog betydelige sagsomkostninger til processer.

Uanset at det kan give anledning til en vis tvivl, om bestemmelsen i arbejdsskadeforsikringslovens § 55 alene kan opfattes som en udmålingsregel, har justitsministeriet på baggrund af de synspunkter, der er fremført, ikke medtaget en bestemmelse om ændring af § 55. Socialministeriet er enig heri.

5. *International privatre*

Den harmonisering, der følger af direktivet, er ikke fuldstændig. Visse spørgsmål overlades til national lovgivning, ligesom medlemslandene på enkelte punkter kan vælge en af to løsningsmuligheder, jfr. ovenfor under punkt 1.3.

Spørgsmålet om, hvilket lands lov der skal anvendes ved afgørelsen af en given sag om produktansvar, har derfor fortsat betydning.

Når det drejer sig om lovvalg i forbindelse med erstatning uden for kontraktsforhold, har det traditionelt være antaget, at det var skadestedets lov, der fandt anvendelse. I nyere tid har der imidlertid vist sig en tendens til at smidiggøre dette princip, således at andre momenter også kan tillægges betydning. Der kan i denne forbindelse bl.a. anføres skadelidtes bopæl, skadevolders forretningssted, og stedet, hvor den skadevoldende genstand er købt.

Haagerkonferencen udarbejdede i 1972 en konvention om lovvalg ved produktansvar. Denne konvention er endnu kun ratificeret af få lande. Justitsministeriet overvejer for tiden en eventuel dansk ratifikation af konventionen.

6. *Værnetingsregler og EF-domskonventionen*

De almindelige værnetingsregler i retsplejelovens kapitel 22, indeholder ikke udtrykkelige bestemmelser om værneting i sager om produktansvar.

Ved lov nr. 324 og nr. 325 af 4. juni 1986, der er sat i kraft ved bekendtgørelse nr. 724 af 22. oktober 1986, blev der gennemført en fuldstændig revision og modernisering af de nationale og internationale værnetingsregler.

Efter lov nr. 324 af 4. juni 1986 om ændring af retsplejeloven vil en skadelidt som hidtil kunne anlægge sag om produktansvar mod en producent eller importør med hjemting i Danmark ved dennes hjemting. Efter den ny § 243 i retsplejeloven kan sager, hvorunder der påstås straf, erstatning eller oprejsning i anledning af retskrænkelser, anlægges ved retten på det sted, hvor retskrænkelsen er foregået. Det fremgår af bemærkningerne til den pågældende bestemmelse, at bestemmelsen medfører, at sag om produktansvar kan anlægges,

hvor skaden er sket. Den skadelidte vil således også kunne anlægge sagen på skadestedet, som ofte vil være det sted, hvor skadelidte har bopæl.

Har den ansvarlige producent m.v. ikke hjemting i Danmark eller i et EF-land, der har tiltrådt konventionen af 27. september 1968 om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager, (EF-domskonventionen), vil sagen alene kunne anlægges på det sted her i landet, hvor skaden er sket, jfr. § 246 jfr. § 243.

Såfremt den ansvarlige producent m.v. ikke har hjemting i Danmark, men i et EF-land, der er omfattet af EF-domskonventionen, skal konventionens værnetingsregler anvendes, jfr. lov nr. 325 af 4. juni 1986. Efter konventionens artikel 5, nr. 3, og artikel 53, kan en person eller et selskab m.v. i sager om erstatningsansvar uden for kontrakt sagsøges ved retten på det sted, hvor skadestilføjelesen er foregået. Det antages, at erstatningsansvar for produktskader er omfattet af denne bestemmelse. EF-konventionen vil derfor gøre det muligt at sagsøge udenlandske producenter af defekte produkter her i landet, dersom det pågældende EF-land har tilsluttet sig domskonventionen. Hvis skadelidte får medhold, kan dommen efter konventionen derefter fuldbyrdes i den EF-stat, hvor producentens virksomhed befinder sig.

7. *Produktansvar i forhold til det køberetlige ansvar*

Hverken købelovens regler om erstatningsansvar for mangler i almindelige køb (§§ 42 og 43) eller reglen om erstatningsansvar i forbrugerkøb (§ 80) omhandler spørgsmålet om, i hvilket omfang køber kan kræve erstatning for produktskader.

Købelovens regler om erstatningsansvar vedrører i første række sælgers ansvar for mangler, som selve produktet (salgsgenstanden) er behæftet med. Herudover vil sælgeren kunne blive ansvarlig for visse følgeskader, som er forårsaget af mangler ved salgsgenstanden f.eks. driftstab.

Købelovens regler antages imidlertid ikke i almindelighed at finde anvendelse på fysiske skader, som salgsgenstanden volder på andre ting, eller på personskader, som forvoldes af salgsgenstanden (produktskader).

I tilfælde af produktskader vil der ofte være tale om, at salgsgenstanden (produktet) ud over at lide af en defekt tillige er mangelfuld i køberetlig forstand. Det forhold, at produktansvaret ikke bedømmes efter købeloven, udelukker imidlertid ikke, at købelovens øvrige misligholdelsesbeføjelser vil kunne finde anvendelse.